

ЛЕЩЕНКО Анджела Вячеславівна
*Викладач кафедри мовної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії
України*

РОЗВИТОК МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

Міжнародна співпраця у військовій сфері є невіддільним елементом для сучасної системи колективної безпеки. Прагнення України до інтеграції з Європейським Союзом та активна співпраця з військовослужбовцями НАТО підкреслюють важливість мовної підготовки для Збройних Сил України. Комунікація під час спільних навчань, операцій, обміну досвідом та воєнних планувань часто ускладнюється недостатньою мовною підготовкою військових кадрів. Тому знання іноземних мов стає необхідним інструментом для ефективної взаємодії між військовими підрозділами різних країн.

Під час військових навчань і операцій у багатонаціональних силах різні мови можуть бути причиною непорозумінь та помилок, що впливають на безпеку і координацію дій. Для зниження ризиків часто використовують спільну мову, наприклад, англійську. Тому англійська мова є обов'язковою вимогою для військових формувань НАТО.

Більшість країн-учасниць НАТО розробили потужні системи підготовки військовослужбовців до роботи у багатонаціональних силах. Сучасні тренди у вивченні англійської мови спрямовані на інтеграцію мови та предметних знань. Метод CLIL (предметно-мовне інтегроване навчання), що передбачає викладання предметів виключно іноземною мовою, стає все популярнішим. Він є ефективним інструментом для вивчення іноземної мови, оскільки він поєднує мовне навчання з практичним застосуванням у конкретних предметних областях [4]. Наприклад, Польща запровадила предметно-мовленнєвий та білінгвальний метод навчання, де всі заняття проводяться виключно англійською. А Естонія обов'язкове вивчення англійської мови військовослужбовцями всіх категорій, не тільки базової англійської, але і військовий переклад [2, с. 69].

У Великій Британії діє спеціальне військове училище, яке готує фахівців з багатьох іноземних мов для потреб армії та інших силових структур. Спектр мов широкий і охоплює як європейські, так і азійські мови, що є актуальними для міжнародного співробітництва та операцій [1, с. 44].

Федеральне відомство іноземних мов Німеччини (BSprA) пропонує детально розроблену систему підготовки військових лінгвістів. Їхній підхід базується на індивідуальному підході, орієнтації на практичні навички, використанні сучасних технологій та співпраці з міжнародними партнерами [2, с. 72].

«Армійський метод» вивчення іноземних мов, розроблений у США, передбачає інтенсивне навчання протягом 6-8 місяців в малих групах з фокусом на розвитку розмовних навичок. Метод базується на принципах поведінкової психології та лінгвістики, використовуючи вправи-дрили для швидкого засвоєння лексики та граматики [3, с. 79].

Враховуючи збільшення спільних навчань з країнами НАТО, впровадження сучасних мовних програм для українських військових стає критично важливим. Поглиблення знань іноземних мов, зокрема англійської, дозволить українським військовослужбовцям ефективніше співпрацювати з міжнародними партнерами, підвищуючи боєздатність та інтеграцію у міжнародні військові структури. А переймання досвіду мовної підготовки країн-партнерів сприятиме підвищенню оперативної сумісності з військовими підрозділами іноземних колег, зменшенню ризиків через мовні бар'єри та збільшенню ефективності виконання спільних бойових завдань.

Список використаних джерел:

1. Ворона Т., Ворона А., Ворона М. Мовна підготовка військовослужбовців: закордонний досвід. Військова освіта. 2022. № 1 (45). С. 40-51. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2022-45/40-51>
2. Орлов Є. В. Досвід іншомовної підготовки військовослужбовців у зарубіжних країнах. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2020. № 28 (1-2020). С. 67-78. DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2020-28-67-78>
3. Шостак О. Г., Глушаниця Н. В., Білоконь Г. М. Принципи організації процесу мовної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». 2023. № 101. С. 74-81. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-101-12>
4. Makhmudova Jamila. Understanding and implementing CLIL in modern education: challenges and opportunities. Academia Repository. 2023. № 4(12). P. 271–277. URL: <https://academiarepo.org/index.php/1/article/view/291>.